

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. liepos 10 d. Nr. 21RE-481 (AG-385/04-2023)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Mindaugo Siaurio,

dalyvaujant pareiškėjai J. T.,

atsakovės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos įgaliotiems atstovams A. L. ir I. M.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu (iš dalies mišriu) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos J. T. skundą dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja J. T. (toliau – pareiškėja) skunde prašo panaikinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos (toliau – ir Valdyba, atsakovė) 2023 m. gegužės 25 d. raštą Nr. 9.4-7-676/2023(11.7.112 E) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2023 m. balandžio 28 d. skundą.

Pareiškėja skunde nurodė, kad ginčo esmė yra neišlaikytas atstumas tarp dviejų medinių statinių. Remdamasi Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (toliau – Statybos įstatymas) citavo statinio ir pastato sąvokas. Nurodė, kad Departamento direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-388 patvirtinti Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai (toliau – Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai) yra privalomi visiems statybos dalyviams, kurių veiklą reglamentuoja Statybos įstatymas. Pareiškėjos vertinimu, nepaisant to, koks yra pastatas (gyvenamasis ar ne), taikomas Statybos įstatymas bei Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai. Pagal minėtų reikalavimų XIII skirsnio 92 straipsnį, gaisro plitimas į gretimus pastatus ribojamas, užtikrinant saugius atstumus tarp pastatų lauko sienų (toliau – priešgaisrinis atstumas), nustatomas pagal 6 lentelę. Pažymėjo, kad minėti reikalavimai tarp III atsparumo ugniai laipsnio pastatų nustato 15 metrų atstumą. Pabrėžė, kad pastatas adresu: (duomenys neskelbtini) (toliau – Pastatas (gali būti pakeistas adresas)) pastatytas nesilaikant priešgaisrinių atstumų. Apytiksliai atstumas tarp pastatų yra 7 metrai.

Akcentavo, kad pagal Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų XIII skirsnio 94 straipsnį, jei priešgaisrinis atstumas tarp pastatų yra mažesnis už reikalaujamą, gaisro plitimas ribojamas priešgaisrinėmis užtvaramis. Reikalavimus priešgaisrinėms užtvarams (sienoms) numato 94 straipsnio 7 lentelė. Departamentas neatsakė į klausimą, ar būtinas tokiu atveju rašytinis gretimo sklypo, t. y. pareiškėjos, kaip savininko, sutikimas statyti pastatą, neišlaikant priešgaisrinio atstumo. Be to, pabrėžė, kad Departamentas nenurodė, kuriame dokumente nurodyta, kad Pastate yra nustatyta priešgaisrinė

užtvara. Be to, adreso, datos nesutapimas taip pat rodo atsainų atsakovo požiūrį į skundo nagrinėjimą (b. l. 21–22).

Pareiškėja Komisijos posėdyje palaikė skunde išdėstytas aplinkybes ir prašė jį tenkinti. Akcentavo, kad kaimyninio sklypo name nėra įrengtos priešgaisrinės užtvaros, ar nurodoma plokštė neaišku, ar atspari ugniai, kokia tai užtvara ir kokios atsparumo ugniai klasės. Pareiškėja iš esmės nesutiko, kad nedegi siena yra priešgaisrinė užtvara. Prašė skundą tenkinti.

Atsakovė Departamento Valdyba atsiliepiame į pareiškėjos skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame išdėstė faktines aplinkybes dėl pareiškėjos pateikto skundo nagrinėjimo ir atlikto objekto neplaninio patikrinimo. Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad sklype (duomenys neskelbtini), statomas sodo pastatas, sklypas aptvertas tvora, patekti į sklypo teritoriją nepavyko. Nuo kaimyninio pastato pusės pastebėjo, kad statomo pastato siena aptaisyta „AQUAPANEL“ plokštėmis. Surasti ir nustatyti pastato savininko nepavyko, pareiškėja informacijos apie kaimyną nepateikė. Atsakovė, gavusi iš statomo pastato savininko projektinę dokumentaciją nustatė, kad statomas nesudėtingas sodo namas (statinys iki 80 kv. m). Dėl neišlaikyto norminio priešgaisrinio atstumo nuo kaimyninio pastato (duomenys neskelbtini), statomame pastate numatyta priešgaisrinė siena, (priešgaisrinė siena numatyta pateiktoje „Sodo namo projektas (duomenys neskelbtini)“, projektinėje dokumentacijoje), kas atitinka Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 94 punkto reikalavimus, t. y. jei priešgaisrinis atstumas tarp pastatų yra mažesnis už reikalaujamą, gaisro plitimas ribojamas priešgaisrinėmis užtvaramis, kurios atskiria gretimus pastatus ir savo konstrukcijos ypatumais užtikrina, kad kilus gaisrui vienoje priešgaisrinės užtvaros pusėje, jis neišplistų į už jos esantį gretimą pastatą. Kiti pastatai nuo statomo pastato yra 15 m atstumu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 patvirtintu statybos techninio reglamento (toliau – STR) 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – STR 1.05.01:2017) 3 priedo 1.1 punktu, nesudėtingiems statiniams statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi.

Nurodė, kad, išnagrinėjus neplaninio patikrinimo metu surinktą informaciją ir kitus duomenis 2023 m. gegužės 25 d. buvo parengtas tarnybinis pranešimas Nr. 47.7-1368/2023(11.7.112E) (toliau – Tarnybinis pranešimas) prie kurio pridėti gauti pastato dokumentai ir 2023 m. gegužės 25 d. elektroniniu paštu pareiškėjai išsiųstas skundžiamas raštas.

Atsakovė, susipažinusi su Komisijai pateiktu skundu, pastebėjo rašymo apsirikimo klaidą, todėl, atsižvelgdama į tai bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 15 straipsnio nuostatomis, raštu kreipėsi į pareiškėją bei ištaisė klaidą antroje Rašto pastraipoje, t. y. ištaisyta aptikta klaida sodų bendrijos pavadinime. Pažymėjo, kad Departamento Valdyba dirba su nauja dokumentų valdymo bendrąja informacine sistema, kuri nuolat tobulinama bei informavo, kad pareiškėjai išsiųsto siunčiamo dokumento metaduomenų lentelėje, susietų dokumentų skiltyje matomi 2023 m. balandžio 24 d. dokumentai Nr. 21.7-779/2023(11.7.132E), Nr. 100.7-103/2023(11.7.156E) nėra susiję su pareiškėjos skundu. Nurodyta užduotis Nr. 22013817 yra pareiškėjos skundo nagrinėjimo užduotis, todėl atkreipė dėmesį, kad nors metaduomenyse rašoma „vėluojama“ atsakymas buvo pateiktas neviršijant VAĮ nustatytą terminų.

Dėl pareiškėjos skundo argumentų, kad atsakovė neatsakė į klausimą dėl rašytinio gretimo žemės sklypo savininko sutikimo statyti pastatą, neišlaikant priešgaisrinio atstumo bei dėl priešgaisrinės užtvaros nurodymo, pažymėjo, kad Departamento Valdyba į šį klausimą neatsakė, nes pareiškėjos skunde jis nebuvo užduotas.

Informavo, kad, vadovaujantis Statybos techninio reglamento 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738, IV skyriaus pirmo skirsnio nuostatomis, kaimyninių žemės sklypų savininkų rašytinis sutikimas reikalingas kai dėl neišlaikomų priešgaisrinių atstumų formuojamas pastatų bendras gaisrinis skyrius. Šiuo atveju rašytinis gretimo sklypo savininko sutikimas nėra būtinas, nes statomame sodo name formuojama priešgaisrinė užtvara, kuri numatyta pateiktoje „Sodo namo projektas (duomenys neskelbtini)“, projektinėje dokumentacijoje (b. l. 32–35, 36).

Atsakovės Departamento Valdybos įgalioti specialistai Komisijos posėdyje palaikė atsiliepime į skundą išdėstytas aplinkybes ir prašė skundą atmesti. Buvo nuvykę į (duomenys neskelbtini), į vidų nepateko, matė, kad nebaigta statyba. Atstovė I.M. akcentavo, kad bus pastatyta nedegi siena, tai pagrindžia projektinė dokumentacija. Buvo pateikta panelės atitikties deklaracija.

Skundas tenkintinas

Byloje ginčas kilo dėl Rašto, kuriuo atsakovė išnagrinėjo pareiškėjos 2023 m. balandžio 28 d. skundą.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja 2023 m. balandžio 28 d. Departamentui pateikė skundą „Dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų“, nurodydama, jog 2015 metais pasistatė karkasinį namą savo sodo sklype išlaikydama visus atstumus nuo sklypo ribos. Nurodo, kad dabar kaimynas savo sklype pastatė skydinį namą, tarp dviejų medinių namų, atstumas yra tik 6 metrai. Nurodo, kad jos teisėti interesai į saugų gyvenimą buvo pažeisti. Prašė patikrinti tokių statybų teisėtumą (namas pastatytas savavališkai, be statybos leidimo, nors faktiškai jis bus gyvenamasis) (b. l. 37, 38).

Departamento Vilniaus Valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyriaus (toliau – VPPS) viršininkas 2023 m. gegužės 2 d. pavedimu „Atlikti objekto patikrinimą“ Nr. 21.7-830 (11.7.132E) vyriausiajai specialistei I.M. ir vyriausiajam specialistui A.L., vadovaudamasis Departamento direktoriaus 2022 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. 1-60 „Dėl objekto atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 50.2 papunkčiu, pavedė 2023 m. gegužės 3 d. atlikti skunde minimų faktinių aplinkybių neplaninį patikrinimą, adresu: (duomenys neskelbtini) (b. l. 39, 40).

Departamento Valdybos VPPS vyriausiasis specialistas vidaus tarnybos majoras A.L. 2023 m. gegužės 25 d. tarnybiniame pranešime Nr. 47.7-1368/2023(11.7.112E) pranešė, kad Departamento Valdyba 2023 m. gegužės 28 d. gavo pareiškėjos prašymą dėl pažeistų teisių ar teisėtų interesų, nagrinėjant prašymą kartu 2023 m. gegužės 3 d. su vyriausiaja specialiste I.M. nuvyko nurodytu adresu pagal kompetenciją atlikti faktinių aplinkybių neplaninį patikrinimą, kurio metu nustatė, kad sklype (duomenys neskelbtini) statomas sodo pastatas. Sklypas aptvertas tvora, patekti ir sklypo teritoriją nepavyko. Nebuvo pastebėta ir žmonių statybvietyje. Pastebėta, kad nuo kaimyninio pastato (duomenys neskelbtini) pusės, statomo pastato siena aptaisyta „AQUAPANEL“ plokštėmis. Surasti ir nustatyti statomo pastato savininko nepavyko. Pareiškėja apie kaimyną informacijos nepateikė. Pasinaudojant nekilnojamo turto kadastru, administracinių nusižengimų registrų informacinėmis sistemomis buvo nustatytas statomo pastato savininkas ir jo darbovietė. Susiskambinus su pastato savininku iš jo gauta pastato projektinė dokumentacija. Pagal projektą statomas nesudėtingas sodo namas (statinys iki 80 kv. m). Dėl neišlaikyto norminio priešgaisrinio atstumo nuo kaimyninio pastato (duomenys neskelbtini), statomame pastate numatyta priešgaisrinė siena, (priešgaisrinė siena numatyta pateiktoje „Sodo namo projektas (duomenys neskelbtini)“, projektinėje dokumentacijoje), kas atitinka Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 94 punkto reikalavimus, t. y. jei priešgaisrinis atstumas tarp pastatų yra mažesnis už reikalaujamą, gaisro plitimas ribojamas priešgaisrinėmis užtvaramis, kurios atskiria gretimus pastatus ir savo konstrukcijos ypatumais užtikrina, kad kilus gaisrui vienoje priešgaisrinės užtvaros pusėje, jis neišplistų į už jos esantį gretimą pastatą. Kiti pastatai nuo statomo pastato yra 15 m atstumu. Vadovaujantis STR 1.05.01:2017 3 priedo 1.1 punktu, nesudėtingiems statiniams statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi. Prie tarnybinio pranešimo pridėti pastato dokumentai (b. l. 41–42, 43, 44–45).

Departamento Valdyba Rašte, išnagrinėjusi pareiškėjos skundą dėl galimai neišlaikytų priešgaisrinių atstumų, nurodė, kad susipažino su sodo namo (nesudėtingo statinio) (duomenys neskelbtini), statybos projektu. Projektinėje dokumentacijoje nuo gyvenamojo namo pusės (duomenys neskelbtini), iki kurio neišlaikytas minimalus priešgaisrinis atstumas, statinyje yra numatyta priešgaisrinė užtvara. Rėmėsi Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 94 punktu. Atkreipė dėmesį, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą Departamento pareigūnai netikrina, ar pastato statybos projektai ir jų sprendiniai atitinka gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė nuostatomis, projektuotojai pasirašydami projektą prisiima atsakomybę, kad projektas atitinka įstatymų, kitų teisės aktų, privalomųjų projekto

rengimo dokumentų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Taip pat pažymėjo, kad remiantis STR 1.05.01:2017 3 priedo

1.1 papunkčiu, nesudėtingiems statiniams statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi (b. l. 8–9, 10).

Departamento Valdyba 2023 m. birželio 16 d. rašte Nr. 9.4-7-790/2023(11.7.112 E) „Dėl informacijos patikslinimo“ nurodė, kad, gavusi Komisijos raštą pastebėjo rašymo apsirikimo klaidą, todėl, atsižvelgdama į tai bei vadovaudamasi VAI 15 straipsnio nuostatomis, raštu kreipėsi į pareiškėją bei ištaisė klaidą antroje Rašto pastraipoje, t. y. aptikta klaida sodų bendrijos pavadinime ir ją išdėstė taip: „Nagrinėjant skundą susipažino su sodo namo (nesudėtingo statinio) (duomenys neskelbtini) (toliau – statinis), statybos projektu. Projektinėje dokumentacijoje nuo gyvenamojo namo pusės (duomenys neskelbtini), iki kurio neišlaikytas minimalus priešgaisrinis atstumas, statytinyje yra numatyta priešgaisrinė užtvara“. Pažymėjo, kad Departamento Valdyba dirba su nauja dokumentų valdymo bendrąja informacine sistema, kuri nuolat tobulinama bei informavo, kad pareiškėjai išsiųsto siunčiamo dokumento metaduomenų lentelėje, susietų dokumentų skiltyje matomi 2023 m. balandžio 24 d. dokumentai Nr. 21.7-779/2023(11.7.132E), Nr. 100.7-103/2023(11.7.156E) nėra susiję su pareiškėjos skundu. Nurodyta užduotis Nr. 22013817 yra pareiškėjos skundo nagrinėjimo užduotis, todėl atkreipė dėmesį, kad nors metaduomenyse rašoma „vėluojama“ atsakymas buvo pateiktas neviršijant VAI nustatytų terminų (b. l. 60–61).

Pareiškėja su Raštu nesutinka, prašo jį panaikinti. Teigia, kad jos pateiktas skundas dėl atstumų neišlaikymo nebuvo išnagrinėtas tinkamai. Atsakovė neatsakė dėl priešgaisrinės saugos reikalavimų laikymosi, ar plokštė yra atspari ugniai, kokia statoma užtvara ir kokios atsparumo ugniai klasės.

Kaip matyti iš pareiškėjos kreipimosi turinio, ji į atsakovę kreipėsi su skundu, atsakovė skundžiamu raštu išnagrinėjo pareiškėjos skundą. Šiuo atveju pareiškėja kreipėsi į Departamentą su skundu dėl jos pažeistų teisių, kaip ji pabrėžė Komisijos posėdyje, dėl jos gyvybės ir nuosavybės apsaugos.

Sprendžiant klausimą dėl Rašto teisėtumo, pažymėtina, kad Departamento Valdyba yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatos, kurios nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

VAI 3 straipsnyje įtvirtinti viešojo administravimo principai, kuriais privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, įskaitant ir įstatymo viršenybės, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (4 punktas); išsamumo, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (5 punktas); objektyvumo, kuris reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (9 punktas). Reikalavimai administracinių sprendimų priėmimui nustatyti VAI 10 straipsnyje. Viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus (VAI 10 straipsnio 3 dalis). VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta, be kita ko, ir administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (5–6 punktai).

Taigi, atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, nagrinėdama pareiškėjos skundą, privalėjo įgyvendinti pareiškėjos pateikto skundo nagrinėjimo administracinę procedūrą, užtikrindama išsamią ir

objektyvią pareiškėjos nurodytų aplinkybių situacijos ištyrimą bei priimdama motyvuotą administracinį sprendimą.

Kaip matyti iš bylos medžiagos, nagrinėjant pareiškėjos skundą, atsakovė atliko objekto neplaninį patikrinimą ir pareiškėją skundžiamu raštu informavo apie skundo išnagrinėjimą.

Visų pirma, pabrėžtina, kad pavedimas atlikti objekto patikrinimą dėl galimai neišlaikytų priešgaisrinių atstumų, pavedant atlikti faktinių aplinkybių patikrinimą, buvo pavestas nurodytiems specialistams, adresu: (duomenys neskelbtini), t. y. pareiškėjos gyvenamosios vietos adresu. Iš pareiškėjos skundo tyrinio matyti, kad ji dėl savo pažeistų teisių gynimo kreipėsi dėl kaimyniniame sklype statomo pastato. Taigi, pavedime atlikti objekto patikrinimą turėjo būti nurodyta tikslaus tikrinamo objekto adresas. Kita vertus, atsakovė turėjo teisę kreiptis ir į pareiškėją prašydama patikslinti faktines aplinkybes (jei jos buvo neaiškios), kokiu adresu ir dėl ko prašo ištirti skunde nurodomas aplinkybes. Duomenų, kad atsakovė kreipėsi raštu į pareiškėją, byloje nėra. Tokiu atveju kyla pagrįstų abejonių ir dėl detalesnio faktinių aplinkybių ištyrimo pagal pareiškėjos pateiktą skundą. Iš byloje pateikto Tarnybinio pranešimo bei Komisijos posėdyje dalyvavusių įgaliotų atstovų pasisakymų, matyti, jog į kaimyninį sklypą, dėl kurio statomo namo priešgaisrinės saugos reikalavimų laikymosi, ir kreipėsi pareiškėja, įgalioti pareigūnai nenuvyko, t. y. neatliko objekto patikrinimo. Ta aplinkybė, kad buvo nuvykę į pareiškėjos sklypą (adresu: (duomenys neskelbtini)), realiai nepatekė į kaimyninio sklypo teritoriją, kaip nurodo (duomenys neskelbtini), negali būti laikoma tinkamu pareiškėjos pateikto skundo išnagrinėjimu.

Pagal VAI 27 straipsnio 1 dalį, viešojo administravimo subjektas, pradėjęs administracinę procedūrą, prireikus gali faktinius duomenis patikrinti vietoje. Asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, arba asmeniui, kuris su skundu kreipėsi dėl kito asmens galimo teisių ar teisėtų interesų pažeidimo, turi būti pranešta apie patikrinimo laiką, kad jis galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. Jeigu šio patikrinimo metu gali būti paskelbta informacija, kuri pagal įstatymus negali būti vieša, asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, arba asmeniui, kuris su skundu kreipėsi dėl kito asmens galimo teisių ar teisėtų interesų pažeidimo, sudaroma galimybė susipažinti su faktinių duomenų patikrinimo vietoje rezultatais.

Faktinių duomenų patikrinimas ir turi būti realizuotas patikrinant realiai objektą, atitinkamai informuojant asmenį ir sudarant galimybes patikrinime dalyvauti ir asmeniui, pateikusiam skundą. Šiuo atveju tokių duomenų, kad atsakovė būtų informavusi apie numatomą patikrinimą pareiškėją, byloje nepateikta. Pareiškėjas teigia, kad kaimyniniame sklype statomas namas neturi priešgaisrinės užtvoros, o tai kelia pavojų jos gyvybei bei nuosavybei.

Pabrėžtina, kad Aprašas nustato valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnų atliekamų objektų patikrinimų atlikimo pagrindus, tvarką, periodiškumą ir uždraudimo eksploatuoti objektus tvarką (1 punktą). Apraše nurodyta, jog objekto atitikties gaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų (toliau – objekto patikrinimas, patikrinimas) tikslas – apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą, turtą ir aplinką nuo gaisrų sukeltos žalos, mažinti galinčių kilti gaisrų skaičių tikrinamuose objektuose. Aprašo V skyriuje reglamentuojami neplaniniai objektų patikrinimai.

Ginčui aktualiu atveju, pavedimas atlikti objekto neplaninį patikrinimą buvo grindžiamas Aprašo 50.2 papunkčiu, t. y. neplaninis objekto patikrinimas atliekamas tik esant motyvuotam vyriausiojo valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspektoriaus, Valdybos viršininko, Valdybos viršininko pavaduotojo, Valdybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros skyriaus viršininko arba Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininko sprendimui atlikti patikrinimą, įvertinus turimą informaciją (gautus skundus, pranešimus, prašymus ar kitą informaciją, gautą atliekant valstybinės priešgaisrinės priežiūros funkcijas) ir kilus pagrįstų įtarimų, kad objekto veikla gali pažeisti gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir kelti grėsmę objekte ar už jo ribų esančių žmonių saugumui. Aprašo 55 punkte nustatyta, kad neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas objekto atstovui nedalyvaujant, jeigu neturima jokių duomenų apie objekto atstovą arba jis atliekant patikrinimą dalyvauti negali. Pagal Aprašo 56 punktą, atliekant neplaninį objekto patikrinimą Aprašo 50.1–50.3 papunkčiuose nurodytais pagrindais, atsižvelgiama į skundo, pranešimo ar prašymo turinį ir tikrinamos jame nurodytos aplinkybės. Apie neplaninio patikrinimo rezultatus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po atlikto objekto patikrinimo dienos

tarnybiniu pranešimu informuojamas pareigūnas, įpareigojęs jį atlikti (Aprašo 61 punktą). Pagal Aprašo 64 punktą pareigūnas, objekto patikrinimo metu nustatęs eksploatuojamų objektų gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų, surašo privalomąjį nurodymą dėl objekto gaisrinės saugos būklės pagerinimo (Aprašo 3 priedas) (toliau – nurodymas), kuriame nurodo nustatytų pažeidimų šalinimo terminus ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu, taiko administracinę atsakomybę, išskyrus Aprašo 43 ir 45 punktuose nurodytus atvejus. Remiantis Aprašo 59 punktu, neplaninio patikrinimo metu nustatčius kitus, su nagrinėjamos aplinkybėmis nesusijusius gaisrinės saugos pažeidimus, atliekami Aprašo 64 punkte nurodyti veiksmai. Aprašo 63 punkte nustatyta, kad objekto patikrinimo metu vizualiai tikrinama, kaip laikomasi teisės aktų, nustatančių eksploatuojamų objektų gaisrinės saugos reikalavimus, ir atsižvelgiama į kitus veiksnius, turinčius įtakos žmonių ir turto gaisrinei saugai. Siekdamas įsitikinti, kad aktyviosios gaisrinės saugos sistemos veikia, pareigūnas turi teisę reikalauti išbandyti (patikrinti) šias sistemas, jeigu išbandymus įmanoma atlikti nestabdant objekto veiklos. Aprašo 69 punkte įtvirtinta, kad objekto patikrinimo metu nustatyti pažeidimai turi būti užfiksuojami nuotraukose, dokumentų kopijose, jeigu pažeidimų pobūdis leidžia juos užfiksuoti. Pagal Aprašo 71 punktą, objekto patikrinimo metu pastebėjus galimus gaisrinės saugos normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimų pažeidimus, padarytus eksploatuojant objektą, arba nustatčius, kad statinys naudojamas ne pagal paskirtį, apie tai raštu informuojami Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nurodyti statinio naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai. Pagal Aprašo 74 punktą, jeigu pareigūnas, atlikęs objekto patikrinimą, nenustato eksploatuojamų objektų gaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų, jis tarnybiniu pranešimu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po atlikto patikrinimo pabaigos apie tai informuoja pareigūną, įpareigojusį atlikti objekto patikrinimą. To paties aprašo 76 punkte nustatyta, kad, jeigu pareigūnas, atliekantis objekto patikrinimą, neįleidžiamas į objekto patalpas (išskyrus gyvenamąsias), jam nepateikiami ar nuslepiami patikrinimui būtini dokumentai, klaidingai suteikiamos žinios ar kitaip kliudoma atlikti patikrinimą, nevykdomi kiti teisėti reikalavimai, objekto atstovui taikoma administracinė atsakomybė pagal Administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnį.

Vertinant nurodytas Aprašo nuostatas, akivaizdu, kad pagal pavedimą atlikti objekto patikrinimą, įgalioti pareigūnai turėjo atlikti vizualinį objekto patikrinimą, užfiksuoti nuotraukose patikrinimo rezultatus ir atitinkamai anksčiau nurodytose Aprašo nuostatose, nagrinėjant pareiškėjos skundą (jei aplinkybės neaiškios, patikslinti skundo aplinkybes), nustatyta tvarka spręsti dėl galimai neišlaikytų priešgaisrinių atstumų, įgyvendinant Apraše bei VAĮ nustatytą procedūrą. Konstatuotina, kad ginčo atveju pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės nebuvo iširtos, pavedime nurodytas objektas yra neaiškus (neidentifikuotas), atsakovės įgalioti pareigūnai neatliko pavedime nurodyto neplaninio objekto patikrinimo, nes tik atlikę fizinę patikrą, galėjo tinkamai įvykdyti viršininko pavedimą ir užbaigti pareiškėjos skundo nagrinėjimo administracinę procedūrą. Pareiškėja skundu būtent ir siekė, kad būtų išsiaiškintos realiai jos nurodytos aplinkybės. Pažymėtina ir tai, kad Tarnybinis pranešimas yra surašytas vieno įgalioto specialisto. Pabrėžtina, kad patikrinimą atlikę pareigūnai turi surašyti arba vieną tarnybinių pranešimą ir jį pasirašyti, arba pateikti atskirus pranešimus. Tarnybiniame pranešime nurodytos aplinkybės, kad nepavyko patekti į kaimyninio sklypo teritoriją, savaime nešalina atsakovės įgaliotų specialistų pareigos realiai atlikti patikrinimą. Ta aplinkybė, kad atsakovė rėmėsi pateikta projektine dokumentacija, pateiktu priešgaisrinės dangos medinėms konstrukcijoms atitikties sertifikatu, savaime negali pagrįsti, jog buvo atliktas tyrimas tuo aspektu, kad gaisro plitimas, kai atstumai mažesni nei 15 m (ginčo dėl šios aplinkybės nėra), yra faktiškai ribojamas priešgaisrinėmis užtvaramis. Tik Komisijos posėdyje atsakovės įgalioti atstovai pasisakė dėl priešgaisrinės užtvaros, tačiau skundžiamame rašte jokie vertinimo šiuo aspektu nepateikė. Tokios aplinkybės nelaikomos skundžiamo rašto pagrindimu, kaip ir atsiliepime nurodomi papildomi argumentai. Būtent Rašte atsakovė turi pareigą konkrečiai ir aiškiai nurodyti aplinkybes dėl pareiškėjos pateikto skundo išnagrinėjimo.

Ginčo atveju svarbi ir ta aplinkybė, kokį objektą buvo pavesta patikrinti (Aprašo 50.2 papunktis), Tarnybiniame pranešime nurodytos aplinkybės, kaip ir skundžiamame rašte, turėjo būti tikslios ir aiškios dėl pareiškėjos pateikto skundo išnagrinėjimo. Atsakovė pagal VAĮ 15 straipsnį turėjo teisę atlikti klaidų taisymo procedūrą, tačiau šiuo atveju visuma aplinkybių dėl objekto adreso lieka neaiški. Neaiškumų dėl tikrinamo objekto neturi kilti.

Įvertinus tai, kas anksčiau išdėstyta, skundžiamas raštas naikinamas dėl netinkamai įgyvendintos pareiškėjos skundo nagrinėjimo procedūros, neatlikus fizinės objekto patikros. Atsakovė įpareigojama iš naujo atlikti pareiškėjos skundo nagrinėjimo procedūrą pagal Apraše bei VAĮ įtvirtintus reikalavimus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2–3 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos J. T. skundą tenkinti.

Panaikinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 2023 m. gegužės 25 d. raštą Nr. 9.4-7-676/2023(11.7.112 E) „Dėl informacijos pateikimo“.

Įpareigoti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinę gelbėjimo valdybą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2023 m. balandžio 28 d. skundą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Mindaugas Siaurys